

Procedurele sedatie en/of analgesie

Bijzondere tandheelkunde

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is procedurele sedatie en/of analgesie?	3
Uw voorbereiding op PSA	3
De behandeling	4
Herstel thuis	5
Bijwerkingen	7
Vergoeding	9
Uw vragen	9

In overleg met de tandarts van de afdeling bijzondere tandheelkunde van het ziekenhuis krijgt u procedurele sedatie en/of analgesie, ook wel PSA genoemd. Dit betekent dat u tijdens (een deel van) de behandeling PSA toegediend krijgt. Hierdoor verlaagt uw bewustzijn en heeft u minder last van de ingreep. In deze brochure vindt u hier meer uitleg over. U weet dan wat u kunt verwachten en hoe u zich op de behandeling moet voorbereiden.

■ Wat is procedurele sedatie en/of analgesie?

PSA is het gericht verlagen van het bewustzijn en het bestrijden van pijn met behulp van medicijnen. U krijgt de medicijnen via een infuus toegediend. U heeft daardoor minder last van een vervelende behandeling. Denk aan het vullen van tanden en/of kiezen, een wortelkanaalbehandeling of het operatief verwijderen van verstandskiezen.

Waarom kan PSA nodig zijn?

Sommige mensen durven of kunnen niet naar de tandarts, met alle gevolgen van dien. Denk aan:

- extreem angstige mensen
- mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking
- mensen met een sterk verhoogde kokhalsneiging
- mensen die om een andere medische reden niet zomaar naar de tandarts kunnen

Dankzij PSA is behandeling dan tóch mogelijk. Hierdoor kunnen grote problemen met het gebit en voor patiënten zelf voorkomen worden.

■ Uw voorbereiding op PSA

Brochure

Als u in overleg met uw tandarts PSA krijgt, krijgt u de brochure 'Procedurele sedatie en/of analgesie' mee. In deze brochure vindt u instructies voor de voorbereiding op een ingreep met procedurele sedatie en/of analgesie (PSA). U moet bijvoorbeeld nuchter zijn. Ook vindt u in de brochure uitleg over wat u van

tevoren al moet regelen voor vlot herstel thuis ná de ingreep. Wilt u de brochure van tevoren goed doorlezen?

Vragenlijst

U krijgt ook een vragenlijst over uw gezondheid mee. Wilt u deze vragenlijst thuis invullen en in de bijgevoegde envelop (gratis) opsturen?

■ De behandeling

Behandelplan

De tandarts stelt van tevoren samen met u een behandelplan op. In dit plan wordt rekening gehouden met uw:

- eventuele behandelachterstand
- angst voor de tandarts
- medische achtergrond

Zo nodig wordt ook de kaakchirurg bij uw behandeling betrokken. Uw tandarts bespreekt dit dan van tevoren met u. Vaak is 1 behandeling voldoende. Maar het kan ook zijn dat na korte of langere tijd meer behandelingen nodig zijn.

Houdt u er rekening mee de tandarts tijdens de behandeling soms van het besproken behandelplan moet afwijken.

Wanneer wordt u verwacht?

Een medewerker van de afdeling bijzondere tandheelkunde neemt telefonisch contact met u op om de dag en tijd van de behandeling af te spreken. U krijgt dan ook uitleg over de gang van zaken voor en na de behandeling.

Bent u op de dag van de behandeling verkouden?

Bent u op de dag van de behandeling verkouden en/of heeft u slikklachten? Neem dan zo vroeg mogelijk contact op met de afdeling bijzondere tandheelkunde. Het kan zijn dat de behandeling dan niet door kan gaan.

Waar kunt u zich melden?

U kunt zich melden bij de balie van de afdeling bijzondere tandheelkunde. Daarna neemt u even plaats in de wachtkamer. Als u aan de beurt bent, wordt u binnengeroept in de tandartskamer. Hier wordt u ook behandeld. Als u dat prettig vindt, mag een partner of een andere naaste mee naar binnen.

De ingreep

U wordt behandeld door een tandarts en een tandartsassistente. U krijgt de PSA toegediend door een zogenoemde sedatie praktijk-specialist. U krijgt eerst nog uitleg over wat u kunt verwachten. Daarna wordt u op de bewakingsapparatuur aangesloten en krijgt u de PSA toegediend.

Het behandelteam vertelt uw partner of andere naaste hoe laat u ongeveer klaar bent. Hij of zij kan zolang in wachtkamer of ergens anders op u wachten.

Na de ingreep

U gaat meteen na de behandeling naar een andere kamer. U kunt hier rustig bijkomen. U blijft in deze kamer ook nog even aangesloten op de bewakingsapparatuur. Het kan zijn dat u zich door de PSA nog wat vreemd voelt en/of moe bent. De tandartsassistente blijft voortdurend bij u.

Naar huis

Als u zich weer fit genoeg voelt, mag u na toestemming van sedatie-specialist onder begeleiding naar huis. Dit is meestal binnen een ½ uur.

■ Herstel thuis

Misschien voelt u zich de eerste tijd na de ingreep nog niet fit. Dit is normaal. Herstel na een ingreep kost nu eenmaal wat tijd.

Leefregels

Na een ingreep met PSA is het belangrijk dat u zich thuis goed aan de volgende leefregels houdt:

- houd na thuiskomst op de dag van de behandeling rust
- zorg voor goede opvang van uzelf en eventuele (jonge) kinderen: u mag tot de volgende ochtend niet alleen gelaten worden
- gebruik geen gevaarlijke apparaten
- neem geen belangrijk beslissingen
- drink veel
- gebruik geen alcohol

Eten en drinken

- u mag 2 uur na de ingreep weer wat drinken. Bouw dit rustig op: drink eerst telkens kleine beetjes water of limonade (zonder prik), appelsap of druivensap bijvoorbeeld
- u mag 4 uur na de ingreep weer wat eten. Doe rustig aan en gebruik eerst licht voedsel. Denk aan yoghurt, vla, wit brood zonder korst, smeerbaar beleg, geprakt eten, enzovoort

Leefregels na het trekken van een tand of kies

Voor goed herstel van de wond is het belangrijk dat u zich aan de volgende leefregels houdt:

- spoel uw mond op de dag van de ingreep nog niet: u kunt uw tanden en kiezen wel met een zachte borstel poetsen, maar doe in de buurt van de wond(en) voorzichtig
- rook de eerste dagen niet
- drink de eerste dagen geen alcohol
- gebruik de eerste dagen alleen zacht voedsel

Spoelmiddel

Schrijft de tandarts het spoelmiddel chloorhexidine voor? Begin hier dan pas op de dag ná de behandeling mee. Gebruik het middel maximaal 7 dagen.

■ Bijwerkingen

Na eenvoudige ingrepen zoals het trekken van een tand of kies kunt u 1 tot 5 dagen last krijgen van:

- een beetje pijn
- lichte zwelling
- lichte koorts
- lichte nabloeding

Dit zijn normale bijwerkingen waar u zich niet ongerust over hoeft te maken. Hieronder staan adviezen wat u bij (één van) deze klachten kunt doen.

Pijn

U krijgt zo nodig een recept voor pijnstillers mee. Volg de gebruiksaanwijzing in de bijsluiter goed op. Neem de pijnstillers alleen in als u nog pijn heeft.

Dikke wang

Uw wang kan de eerste dagen na het trekken van een kies flink dik worden. Mogelijk kunt u uw mond hierdoor minder goed opendoen. Ook kunt u misschien minder goed slikken. Ook kan uw wang door een bloeduitstorting blauw en geel verkleuren. U kunt een plastic zakje met ijsblokjes in een washandje tegen uw wang leggen. Dit helpt tegen de zwelling en pijn. Ga liever niet met uw gezicht in de zon. Hierdoor kunnen uw klachten juist erger worden. Na zo'n 3 dagen wordt uw wang vaak weer minder dik. Uw klachten gaan dan ook vanzelf weer over.

Nabloeding

Is er een tand of kies getrokken? Dan is er een kleine kans dat de wond de eerste uren na de ingreep nog een beetje bloedt. Dit gaat vanzelf over. Gaat de

wond ondanks hechtingen toch flink bloeden? Leg er dan een schoon gaasje of een knoop in een schone zakdoek op. Bijt of druk hier een ½ uur stevig op. Door de druk op de wond stopt de bloeding alsnog.

Koorts

Na het trekken van een tand of kies is lichte verhoging tot 39°C normaal. Krijgt u hogere koorts? Neem dan contact op met de afdeling bijzondere tandheelkunde van het ziekenhuis.

Antibiotica

U krijgt zo nodig een recept mee voor een antibioticakuur. Lees de gebruiksaanwijzing goed door en maak de kuur af. Anders werkt het antibioticum niet goed. Krijgt u jeuk of huiduitslag? Neem dan contact op met de afdeling bijzondere tandheelkunde of met uw huisarts.

Bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis of uw eigen tandarts?

Waarschuw de afdeling bijzondere tandheelkunde of uw eigen tandarts:

- als de pijn en/of zwelling na 3 tot 5 dagen niet minder maar erger wordt
- bij 39°C koorts of hoger
- bij slikklachten

Acute klachten, maar nog niet aan de beurt?

WachtlIJst

Er is bij de afdeling bijzondere tandheelkunde helaas een wachtlIJst voor behandelingen met PSA. Staat u op de wachtlIJst, maar heeft u acute klachten zoals pijn en/of ontstekingen? Neem dan in eerste instantie contact op met uw eigen tandarts. Misschien heeft u tot de geplande behandeling in het ziekenhuis baat bij pijnstillers en/of antibiotica. Worden uw klachten niet minder? Dan wordt u na een zorgvuldige afweging in goed overleg zo nodig wél eerder door een tandarts en/of kaakchirurg in het ziekenhuis behandeld. Houd er wel rekening mee dat dan alleen uw acute klacht(en) wordt behandeld, zónder PSA. Uw geplande

afspraken voor de behandeling met PSA blijft in principe gewoon staan.

■ Vergoeding

Uw tandarts dient een machtiging in bij uw zorgverzekeraar voor vergoeding van de behandeling, inclusief de kosten voor procedurele sedatie en/of analgesie. Als u aan de voorwaarden van uw zorgverzekeraar voldoet, worden de kosten voor de PSA vergoed.

Eigen bijdrage

Afhankelijk van de behandeling kan het wel zijn dat u een eigen bijdrage betaalt, net als bij een gewone tandarts. U krijgt hiervoor een rekening van het ziekenhuis. Bent u aanvullend verzekerd? Dan krijgt u een deel van dit bedrag waarschijnlijk van uw zorgverzekeraar vergoed. U moet de rekening dan wel zelf bij uw zorgverzekeraar indienen.

■ Uw vragen

Met vragen kunt u contact opnemen met de afdeling bijzondere tandheelkunde. Dat kan op werkdagen van 08:30 - 16:30 uur, telefoon 072 - 548 3187.

De contactgegevens van de sedatie praktijk-specialist vindt u in de brochure 'Procedurele sedatie en/of analgesie' die u meekrijgt.

■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 241941

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl